

Advies over het voorontwerp van decreet over het statuut dual leren

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs op 9 maart 2016

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 17 maart 2016 met eenparigheid van stemmen

Voorbereiding: werkgroep Duaal Leren en commissie Leren en Werken op 9 maart 2016 onder voorzitterschap van Luc De Man en Sonja Buts

Dossierbeheerder: Koen Stassen

1 Situering

Het voorontwerp van decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen werkt bouwsteen 8 'Een eenduidig statuut/overeenkomst' uit van de conceptnota duaal bis 'Duaal leren. een volwaardig kwalificerende leerweg.'¹

Door de zesde staatshervorming werden een aantal federale bevoegdheden over de invulling van de werkplekcomponent van leren en werken, zoals de beroepsinlevingsovereenkomst (BIO) en de industriële leerovereenkomst (ILW), overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Regering maakt daarvan gebruik om een harmonisatie van de bestaande statuten en overeenkomsten door te voeren en te komen tot een transparant model. Vertrekpunt daarvoor is het federale sokkelstatuut alternerend leren. Omdat een overgangsmaatregel voor het ILW stopt op 1 september 2016, wordt dit voorontwerp van decreet al opgemaakt voordat de andere bouwstenen van duaal leren in regelgeving uitgewerkt zijn.

De Vlor bracht al twee adviezen uit over duaal leren die aspecten bespreken die in dit voorontwerp van decreet worden geregeld.²

2 Algemene bedenkingen

2.1 Geen 'saucissonering' van het dossier duaal leren

Een maand geleden betreurde de Vlor dat hij niet over alle informatie beschikte om bij zijn advisering de volledige draagwijdte van het ontwerpbesluit over de tijdelijke projecten duaal leren in te schatten. In dit advies moet de raad dat statement jammer genoeg herhalen.

Duaal leren is een belangrijke hervorming van het secundair onderwijs. De Vlor kant zich tegen een 'saucissonering' van het beleid voor een dossier met een dergelijke impact. Het dossier duaal leren is een en ondeelbaar en moet dan ook zo geadviseerd kunnen worden. Nu wordt er aan de raad gevraagd om een advies te geven over een aantal van de tien bouwstenen van duaal leren die opgenomen zijn in de conceptnota bis, zonder een zicht te hebben op het merendeel dat in het kaderdecreet of via besluiten van de Vlaamse Regering zal ingevuld worden.

Belangrijke knopen die nog moeten doorgesneden worden, zijn onder meer:

- de mate van integratie van dbso, de leertijd en het voltijds secundair onderwijs;
- de ontwikkeling van het geïntegreerde kwaliteitskader voor beroepskwalificerende trajecten (GKK);
- het al dan niet modulair werken, en de bijhorende studiebekrachtiging;
- trajectbegeleiding;

¹ De conceptnota bis werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 3 juli 2015.

² Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de conceptnota duaal leren](#), 12 maart 2015.
Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de tijdelijke projecten duaal leren: 'Schoolbank op de werkplek'](#) van 18 februari 2016.

- de flexibele trajecten. In het huidige stelsel leren en werken zitten er heel wat jongeren in trajecten die zullen verschuiven naar onderwijs-welzijnstrajecten (flexibele trajecten). We weten dat die trajecten in de toekomst buiten duaal leren een plaats krijgen. Er moet duidelijkheid zijn over deze flexibele trajecten voordat het stelsel van leren en werken wordt afgebouwd, anders dreigen er heel wat jongeren uit de boot te vallen.

2.2 Overeenkomst afstemmen op elke context

Het voorontwerp van decreet regelt de overeenkomst voor drie verschillende contexten:

- het huidige stelsel van leren en werken;
- de tijdelijke projecten duaal leren;
- het toekomstig duaal leren.

Volgens de Vlor is het onhaalbaar om voor deze drie situaties een en dezelfde oplossing uit te werken. Er moet dan ook een duidelijk onderscheid gemaakt worden.

2.2.1 Stelsel van leren en werken

Er is een acute nood voor een regeling van het statuut voor leren en werken omdat de overgangsmaatregel voor het ILW afloopt op 1 september 2016. De Vlor heeft in januari in een brief aan de ministers Crevits en Muyters gevraagd om absolute prioriteit te geven aan een volwaardig alternatief. Dat is nodig om een vlotte doorstart van het nieuwe schooljaar te garanderen voor leerlingen, centra voor deeltijds onderwijs, sectoren en bedrijven. Voor de raad is de centrale opdracht van dit decreet dat er een geïntegreerd statuut wordt uitgewerkt voor het huidige stelsel van leren en werken.

Dit voorontwerp van decreet vat het huidige stelsel, maar de consequenties zijn niet duidelijk:

- De slotbepalingen (artikel 64) voorzien dat bestaande overeenkomsten blijven lopen tot de einddatum ervan. Voor jongeren die al ingestapt zijn in het stelsel van leren en werken maar een nieuwe overeenkomst moeten afsluiten, gelden er plots heel andere regels. Een aantal jongeren zullen geen of een lagere leervergoeding krijgen vanaf 1 september 2016. Niet alle trajecten omvatten immers een werkcomponent van 20 uur gemiddeld op jaarbasis (zie punt 2.3.1).
- Voor leren en werken bestaan er geen standaardtrajecten, uitgezonderd voor die opleidingen die deel uitmaken van de tijdelijke projecten. Welke gevolgen heeft dit voor het al dan niet kunnen afsluiten van een nieuwe overeenkomst?
- Uit de voorstellen blijkt dat er niet gewerkt is aan de integratie van statuten, maar wel dat de leerovereenkomst van Syntra de basis vormde voor het decreet. De Vlor vindt dit een verkeerd uitgangspunt.

De raad maakt zich grote zorgen over de nieuwe overeenkomsten in het stelsel van leren en werken vanaf 1 september 2016, zeker voor die jongeren die al in een stelsel van leren en werken zitten. Het voorliggende voorontwerp van decreet biedt veel te weinig houvast en zal de situatie van de jongeren in het huidige stelsel verslechteren. De raad verwacht dan ook duidelijkheid en overgangsmaatregelen voor de jongeren in het huidige stelsel, ook als ze een nieuwe overeenkomst moeten sluiten. Meer specifiek vraagt de Vlor om voor de jongeren in het

huidige stelsel een verloning pro rata van de effectieve tewerkstelling te voorzien als hun opleidingsplan geen 20u/week op de werkplek bereikt. (zie punt 2.3)

2.2.2 Tijdelijke projecten duaal leren

De Vlor vindt dat de tijdelijke projecten hun rol ten volle moeten kunnen spelen en informatie opleveren over welk statuut het meest aangewezen is voor leerlingen in duaal leren. Voor de overeenkomst van de leerlingen in de tijdelijke projecten is er weliswaar een juridische verankering nodig, maar de raad vraagt zich af of dat moet gebeuren via dit decreet. Is er niet voldoende ruimte om dit te regelen in de context van de tijdelijke projecten? Door de tijdelijke situatie al te verankeren in een decreet, vreest de raad dat de overeenkomsten niet ten gronde geëvalueerd worden voor de definitieve implementatie van duaal leren.

Daarnaast vraagt de raad een duidelijk onderscheid in het type overeenkomst tussen leren en werken, waar het gaat om een combinatie van leren en werken, en duaal leren, waar het gaat om het realiseren van een geïntegreerd opleidingsplan en het leren deels verschuift naar de werkplek. De Vlor heeft vragen bij het feit dat een minderjarige een overeenkomst voor een duale opleiding kan afsluiten. Een juridisch bindende overeenkomst die de totale opleiding omvat zet een druk op de pedagogische relatie waarin leren, experimenteren, falen, ... een plek moeten krijgen. Onderwijs is een vertrouwensrelatie, geen gegeven van contracten. De raad hoedt zich voor een verdere juridisering van het onderwijs en vraagt te onderzoeken of er een alternatief bestaat voor de leerovereenkomst zonder dat er wordt ingeboet aan de rechten en bescherming van de leerling.

2.2.3 Duaal leren

In zijn advies over de tijdelijke projecten voor duaal leren kantte de Vlor zich resoluut tegen een timing waarin er tegelijkertijd geëxperimenteerd wordt én een decreet wordt geschreven en ingevoerd. Een invoering van een kaderdecreet in 2017 is dan ook niet haalbaar noch wenselijk. Daarom vindt de raad het niet aangewezen om in dit voorontwerp van decreet al te bepalen hoe de overeenkomsten voor duaal leren er zullen uit zien, een duaal leren waarvan we de contouren nog niet kennen (zie punt 2.1).

2.3 Transparante en aantrekkelijke statuten

Zowel in de eerste als tweede conceptnota duaal leren wordt de overheveling van het ILW en BIO van het federale niveau naar de gemeenschappen aangegrepen als hefboom om de verschillende bestaande types van leerovereenkomsten *'transparanter en tevens aantrekkelijker te maken'*. In zijn advies over de conceptnota duaal leren ondersteunde de Vlor dit streven.

2.3.1 Meer transparantie nodig

2.3.1.1 Naar twee soorten overeenkomsten

In artikel 1bis van het KB van 29 juni 2014 worden er zes voorwaarden vastgelegd waaraan een altemnerende opleiding moet voldoen. De derde voorwaarde is dat 'het deel dat uitgevoerd wordt op de werkvloer op jaarbasis een gemiddelde arbeidsduur van minstens 20 uren per week

voorziet, zonder rekening te houden met de feest- en vakantiedagen'.³ Op basis van deze voorwaarde worden er in het voorontwerp van decreet voor duaal leren twee soorten overeenkomsten vastgelegd:

- een overeenkomst alternerende opleiding (OAO) met een leervergoeding vanaf 20 uur per week gemiddeld op jaarbasis op de werkplek;
- een stageovereenkomst alternerende opleiding zonder leervergoeding wanneer er minder dan 20 uur per week gemiddeld op jaarbasis op de werkplek wordt doorgebracht.

In vergelijking met de huidige versnippering aan overeenkomsten in leren en werken is deze tweedeling een duidelijke vooruitgang, maar nog steeds niet transparant. Door binnen het duaal leren met twee overeenkomsten te werken die afhangen van het aantal uur op de werkplek en de daaraan gekoppelde leervergoeding, wordt er een nieuwe verwarring gecreëerd. De raad vraagt zich af waarom het nodig is om een onderscheid te maken tussen een stageovereenkomst alternerende opleiding als er minder dan 20 uur per week op de werkplek wordt doorgebracht en de stageregeling zoals die nu al bestaat in het voltijds secundair onderwijs. Daarom kan het volgens de Vlor eenvoudiger.

	Voorstel voorontwerp van decreet	Voorstel Vlor
≥20 uur per week op de werkplek (leervergoeding)	Overeenkomst alternerende opleiding (OAO)	Overeenkomst alternerende opleiding (OAO)
<20 uur per week op de werkplek (geen leervergoeding)	Stageovereenkomst alternerende opleiding	Stageovereenkomst
stages in het voltijds secundair onderwijs (geen leervergoeding)	Stageovereenkomst	

De raad is er zich van bewust dat dit voorstel niet op korte termijn kan gerealiseerd worden omwille van het overleg dat nodig is tussen de Vlaamse en federale overheid. Onderwijskundig gezien is dit echter het beste scenario.

2.3.1.2 Uniforme afspraken over het aandeel leren

In de conceptnota bis wordt er gesproken van duaal leren 'indien het een opleiding betreft waarvan de competenties vooral op de werkvloer verworven worden. Hierbij wordt gestreefd naar 60 % of meer op de werkvloer.' Berekend op basis van de huidige lessentabellen zal de tijd op de werkplek voor heel wat duale opleidingen minder dan 20 uur per week bedragen.⁴ Dat betekent dat de leerlingen in deze trajecten geen leervergoeding krijgen. Of het aantal uur op de werkplek minstens 20 uur bedraagt, wordt bepaald in het standaardtraject.⁵ De raad vindt het cruciaal dat

³ Koninklijk besluit tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

⁴ Neem bijvoorbeeld een lessentabel van 32u. De uren voor levensbeschouwelijke vakken (2) en lichamelijke opvoeding (2) worden buiten beschouwing gelaten bij de berekening van het percentage. 60 % van de resterende 28 uur is 17u.

⁵ De Vlor vindt dit een goed principe want in de concrete trajecten zouden leerlingen boven of onder de 20 uren grens kunnen vallen. De concrete invulling hangt immers af van het bedrijf waarin een leerling tewerk gesteld wordt. Discussie op niveau van de individuele trajecten over het al dan niet toekennen van een leervergoeding moet absoluut vermeden worden.

bij de opmaak de inhoud van de opleiding voorop staat, maar vreest dat er druk kan bestaan om het aantal uur op de werkplek onder of boven de 20 uren te brengen. In het eerste geval zal de motivatie vooral zijn om geen leervergoeding te moeten betalen, in het tweede geval kunnen sectoren er net voor kiezen om een leervergoeding te voorzien om bijvoorbeeld de instroom in een opleiding (en de sector) te verhogen. De raad stelt dan ook voor om het aantal uren op de werkplek uniform te maken voor alle of bepaalde groepen van opleidingen die duaal aangeboden worden. Dat heeft drie voordelen:

- Het zou de transparantie verhogen voor alle betrokkenen. Het is dan duidelijk voor iedereen wat een duale opleiding betekent op het vlak van aanwezigheid op de werkplek, de overeenkomst en de leervergoeding;
- Het zou de druk wegnemen om het aantal uur op de werkplek te bepalen in functie van de wensen van een sector;
- Het zou de schoolorganisatie vergemakkelijken.

2.3.1.3 Hoog tijd voor duidelijke communicatie

Tot slot wijst de raad op het belang van een duidelijke communicatie over duaal leren in het algemeen en de overeenkomsten in het bijzonder. De onduidelijkheid over duaal leren is momenteel zeer groot omdat er geen duidelijke communicatie mogelijk is door de snelheid waarmee het dossier door de beleidscyclus wordt geduwd. Een goede voorbereiding van het nieuwe schooljaar in zowel scholen als bedrijven is hierdoor onhaalbaar. Door het gebrek aan duidelijkheid en de te korte tijd om zich voor te bereiden op de implementatie dreigt het duaal leren gecompromitteerd te raken nog voor het van start gaat.

De raad vraagt bijzondere aandacht voor gerichte communicatie naar leerlingen en ouders over de verschillende soorten overeenkomsten, de gevolgen voor vakantiewerk, studentenarbeid, kindergeld, ...

2.3.2 Aantrekkelijkheid verhogen

2.3.2.1 Leervergoeding

De aantrekkelijkheid van een overeenkomst wordt niet enkel door de leervergoeding bepaald, maar voor heel wat leerlingen is dit een belangrijke motivator. Zeker voor de meer kwetsbare groepen die nu oververtegenwoordigd zijn in systemen van leren en werken. De leervergoeding stimuleert daarnaast ook niet-arbeidsrijpe jongeren of jongeren uit onderwijs-welzijnstrajecten om de stap te zetten naar een alternerende opleiding. Als deze motivator wegvalt, zouden deze zalmtrajecten kunnen verminderen. Op korte termijn zal dat gelden voor de leerlingen in het huidige stelsel van leren en werken (zie punt 2.2.1), maar op termijn dreigt er een groep leerlingen zijn plaats niet meer te vinden in het onderwijssysteem. Waar een systeem van duaal leren volgens de Vlor een rol kan spelen in de preventie van voortijdig schoolverlaten, zou door de voorgestelde invulling net het omgekeerde effect bereikt worden.

2.3.2.2 Trajecten op maat

Een belangrijke troef van het stelsel van leren en werken is het aanbieden van trajecten op maat van de leerling. In de conceptnota's duaal leren werd dit principe ook vooropgesteld. Het is echter onduidelijk in hoeverre er in het opleidingsplan kan afgeweken worden van de standaardtrajecten om dit maatwerk ook effectief waar te maken. Daarenboven is de rol van de leerling bij de opmaak van het opleidingsplan zelf erg onduidelijk. In het advies over de

conceptnota duaal leren benadrukte de Vlor het belang van trajecten op maat van de jongere. Hij ziet dit op drie niveaus:

- ─ de leerweg;
- ─ tussen de leerwegen en de brugprojecten;
- ─ de onderwijs-welzijnstrajecten.

De Vlor vraagt een duidelijkere rol voor de leerling bij de opmaak van het opleidingsplan.

2.4 Integratie van algemene vorming en beroepskwalificatie

De Vlor benadrukte in het advies over de conceptnota duaal leren het belang van geïntegreerde vorming en de meerwaarde van het behalen van een onderwijskwalificatie. Door in het opleidingsplan zowel de algemene vorming als de beroepskwalificatie op te nemen en het integraal deel toe te voegen aan de overeenkomst, wordt het belang van de algemene vorming benadrukt. De Vlor vindt dit een positief signaal. Hoe dit in de praktijk zal werken, hangt af van onder meer de studiebekrachtiging die zal gehanteerd worden. De raad volgt dit van dichtbij op.

Daarmee samenhangend vraagt de Vlor wel aan de overheid om verder te onderzoeken of de definitie van alternerende opleiding en de rol van het opleidingsplan de deeltijdse leerplicht in het gedrang brengt.

2.5 Engagements voor kwaliteitsvolle werkplekken nodig

Duaal leren valt of staat bij het aanbieden van een kwaliteitsvolle werkplek. Het leerproces wordt immers voor een belangrijk deel verschoven van de onderwijsinstelling naar de werkplek. Zowel in het advies over de conceptnota als in het advies over de tijdelijke projecten voor duaal leren, drukte de raad zijn bezorgdheid uit over het gebrek aan engagement dat er gevraagd wordt van bedrijven om het duaal leren uit te bouwen. Dat engagement is nodig op twee vlakken: toegankelijkheid en kwaliteitsvolle opleiding.

2.5.1 Toegang verzekeren

De Vlor wil dat duaal leren open staat voor alle leerlingen, niet alleen voor de sterksten. Dat heeft niet alleen te maken met een voldoende aantal werkplekken. In het advies over de tijdelijke projecten voor duaal leren werd er al op gewezen dat bedrijven zelf kunnen beslissen welke leerlingen ze aanvaarden, terwijl het onderwijsbeleid een aantal garanties inschrijft voor leerlingen zoals het inschrijvingsrecht en het recht op inclusief onderwijs. Een engagement van bedrijven om dit mee op te nemen, is absoluut noodzakelijk, maar wordt nergens gevraagd.

2.5.2 Kwaliteitsvolle opleiding verzekeren.

De **criteria voor erkenning van een onderneming** in artikel 8 §1 kunnen weliswaar nog uitgebreid worden via een besluit van de Vlaamse Regering, maar zijn uitermate minimalistisch uitgewerkt in het decreet, vooral op het vlak van begeleiding van de leerling. De Vlor vindt het belangrijk dat het besluit van de Vlaamse Regering waarin deze criteria bepaald worden, voor advies wordt voorgelegd (zoals voorzien in de nota aan de Vlaamse Regering die bij het voorontwerp van decreet hoort).

Ook de **vereisten ten aanzien van een mentor** zijn uitermate beperkt. Het baart de raad zorgen dat de definitie (artikel 2, 3°) spreekt over een persoon die binnen de onderneming wordt aangeduid om de opleiding van de leerling op de werkplek 'waar te nemen'. Er worden steeds strengere eisen gesteld aan leerkrachten (teams), maar zodra onderwijs voor een deel verplaatst wordt naar de werkvloer, zijn die eisen een stuk minder streng. Als bedrijven hun rol serieus willen opnemen in duaal leren, moet er voldoende ruimte voorzien worden voor professionalisering van het personeel. Professionalisering alleen zal echter niet volstaan. Mentoren moeten ook tijd en ruimte krijgen om de begeleiding van de leerling effectief op te nemen.⁶

Sectoren ondersteunen bedrijven al bij de uitbouw van een vormingsbeleid en ook voor de kwaliteitsvolle invulling van werkplekleren zijn er tal van initiatieven genomen. Duaal leren vraagt echter een inspanning om de **opleidingscapaciteit van bedrijven** te verhogen. Is het haalbaar dat leerlingen (bijna) alle uren die momenteel voor praktijk en technische vakken worden uitgetrokken, doorbrengen op de werkplek? Zijn de werkplekken in staat om (delen van) de inhoud van de technische vakken aan te brengen? Dit probleem stelt zich voor opleidingen uit het bso, maar nog scherper voor de tso-opleidingen waar het aandeel technische vakken groter is.

De erkenningsprocedure van bedrijven (artikel 8) is een louter administratieve procedure. De Vlor hecht een groot belang aan het toezicht hierop, maar kan dit niet beoordelen omdat het nog niet uitgewerkt is (artikel 33). In elk geval is het belangrijk dat signalen van scholen over tekortkomingen van werkgevers snel worden opgepikt.

Bij de invoering moet er voor bedrijven een realistisch traject voorzien worden om naar de erkenningsvoorwaarden toe te groeien.

2.6 Duidelijkheid over bevoegdheden Vlaams Partnerschap Duaal Leren

In zijn advies over de conceptnota duaal leren heeft de Vlor aangegeven dat het Vlaamse Partnerschap Duaal Leren moet georganiseerd worden door een onafhankelijk orgaan. Hij wees toen op een perceptieprobleem voor Syntra Vlaanderen om deze rol op te nemen door de band met de Syntra vzw's die ook opleidingsverstrekker zijn.

Vanuit die bezorgdheid begrijpt de Vlor absoluut niet dat er voor gekozen wordt om het Vlaams Partnerschap Duaal Leren op te richten dat, naast zijn opdracht voor duaal leren, ook een opdracht behoudt voor de stageovereenkomsten van de ondernemerschapstrajecten, zij het in een beperkte samenstelling (artikel 37). Deze opdracht werd vroeger opgenomen door de praktijkcommissie van Syntra Vlaanderen.

⁶ De raad heeft gestemd over deze paragraaf: 13 leden stemden voor, 6 leden stemden tegen. Het gemeenschappelijk vakbondsfront (ACOD Onderwijs, COC en VSOA) en de Gezinsbond namen een minderheidsstandpunt in. Ze gaan ervan uit dat duaal leren voorziet in een volwaardig onderwijstraject dat geïntegreerd wordt gerealiseerd in de school enerzijds en op de werkplek anderzijds. Dit betekent dat de mentor over dezelfde vakdidactische en pedagogische bekwaamheden moet beschikken als de professionals in het onderwijs; zijnde de leerkrachten technische vakken (TV) en praktijkvakken (PV).

De Vlor vraagt dan ook dat er op zijn minst een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds de opdracht van het Vlaams Partnerschap Duaal leren en de sectorale partnerschappen zoals voorzien voor duaal leren en anderzijds de structuren die Syntra Vlaanderen nodig heeft voor de ondernemerschapstrajecten. Er mag geen enkele verwarring mogelijk zijn in benaming, opdracht en samenstelling.

Aangezien duale trajecten onderwijstrajecten zijn, vindt de Vlor het belangrijk om, net zoals het Vlaams Partnerschap (artikel 37), advies te kunnen geven over alle aangelegenheden die de werkcomponent omvatten.

2.7 Concretisering in besluit(en) van de Vlaamse Regering

De Vlor pleit ervoor dat het decreet de globale lijnen van de overeenkomst duaal leren aangeeft en via besluiten van de Vlaamse Regering zorgt voor een verdere invulling.

In het bijzonder in hoofdstuk 3, en bij uitbreiding hoofdstuk 4, wordt er zeer gedetailleerd ingegaan op de vermeldingen en bepalingen van respectievelijk een overeenkomst van alternerende opleiding (artikel 12), de rechten en plichten van de onderneming (artikel 13), de leerling (artikel 14) en de opleidingsverstrekker (artikel 15). De Vlor vindt dit geen verstandige keuze om twee redenen. Ten eerste wordt er telkens een uitgebreide maar limitatieve lijst opgenomen waardoor het risico bestaat dat er een element vergeten wordt. Ten tweede verwacht de raad dat hieraan regelmatig wijzigingen moeten doorgevoerd worden en dat een decreetswijziging daarvoor een te zware procedure is. Er moeten voldoende garanties ingebouwd worden met betrekking tot de rechtszekerheid, maar die zijn er ook via een besluit van de Vlaamse Regering.

Omdat de besluiten van de Vlaamse Regering die uitvoering moeten geven aan dit decreet allemaal van cruciaal belang zijn voor onderwijs, dringt de Vlor er op aan dat zijn adviesbevoegdheid telkens wordt ingeschreven in het decreet.

3 Artikelsgewijze bespreking

- Artikel 2: definities:
 - De definities van 3°, 4°, 5°, 6°, 7° en 8° verschillen van die in het BVR over de tijdelijke projecten duaal leren. Er is hier afstemming nodig.
 - 3°: mentor: de Vlor vindt dat de definitie in het BVR over de tijdelijke projecten de opdracht van een mentor beter weergeeft. Daar wordt gesproken over opleiding en begeleiding van leerlingen en niet over het 'waarnemen' van de opleiding van een leerling (zie ook punt 2.5.2).
 - 7°: trajectbegeleider: de definitie is correct opgenomen in het voorontwerp van decreet, maar de Vlor wil het belang van het onderscheid tussen de trajectbegeleider en de leertrajectbegeleider van de leertijd beklemtonen. De opdracht van de leertrajectbegeleiders zoals omschreven in artikel 48 mag ook op termijn niet zomaar overgenomen worden voor de trajectbegeleiders.
- Artikel 3: zie punt 2.3
- Artikel 5: zie punt 2.2.2
- Artikel 8: zie punt 2.5

- Artikel 10:
 - Welke overwegingen speelden om dit artikel toe te voegen? De leerling mag niet de dupe zijn van het niet-gebruik van een modelovereenkomst. De formulering laat toe dat een leerling in een situatie terecht komt waarin hij in de praktijk een regelmatige leerling is maar zijn statuut van regelmatige leerling verliest omdat hij een overeenkomst met een werkgever moet honoreren. De raad vraagt dan ook een aanpassing.
- Hoofdstuk 3 en 4: zie punt 2.7.
- Art. 13:
 - 7°: 'behoorlijke' omstandigheden vervangen door 'correcte' omstandigheden
 - Als een mentor lid kan zijn van een delibererende klassenraad, is hij ook gebonden aan het ambtsgeheim. Dat moet toegevoegd worden.
- Art. 15:
 - 1°: 'competenties' is een te enge invulling. Dit moet vervangen worden door 'vorming'.
 - 5°: er is een contradictie tussen de statutaire rechten van individuele personeelsleden en de permanente beschikbaarheid van een contactpersoon. Die wordt hier niet opgelost.
 - 6°: zie punt 2.5.1.
- Art. 16:
 - Dit is een overbodig artikel want het is inherent aan een overeenkomst.
- Artikel 19:
 - Deze regeling is negatief voor leerlingen in het huidige stelsel van leren en werken. Meerderjarige leerlingen zullen moeten overstappen naar een leervergoeding die veel lager ligt.
 - Ouders en leerlingen moeten goed geïnformeerd worden over het feit dat de combinatie met studentenarbeid niet meer mogelijk is.
- Artikel 24: 'opleidingsinstelling' vervangen door 'onderwijsverstrekker'.
- Artikel 25:
 - In dit artikel moet het recht van de leerling opgenomen worden om een traject stop te zetten. De Vlor vindt de regeling die in artikel 28 uitgewerkt is, veel te juridisch en te gedetailleerd.
 - 2°: er mag niet verwezen worden naar 'eindkwalificatie'. Leerlingen kunnen een overeenkomst ook beëindigen als ze op voorhand afgesproken specifieke competenties hebben verworven. Het is bijvoorbeeld niet mogelijk om in elk bedrijf een eindkwalificatie te bereiken omdat niet alle competenties op die werkplek kunnen verworven worden.
- Artikel 28:
 - Zie artikel 25.
- Hoofdstuk 6, afdeling 1: wijzigingsbepalingen Syntra Vlaanderen
 - Zie punt 2.6.
 - Art. 41: sectorale partnerschappen
 - Er moet duidelijkheid komen over de relatie en taakverdeling tussen de sectorale partnerschappen en andere overlegstructuren zoals de onderwijsconvenanten, ROP's, RTC's,

- Hoe zal er bepaald worden welke sectorale partnerschappen verantwoordelijk zijn voor welke opleidingen? Er zijn immers heel wat beroepskwalificaties sectoroverstijgend opgemaakt.
- Hoofdstuk 7: Slotbepalingen
 - Artikel 64: zie punt 2.2.1.
 - Artikel 65: zie punt 2.5.2

Patrice Caremans
wnd. secretaris Raad Secundair Onderwijs

Luc De Man
voorzitter Raad Secundair Onderwijs